

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансова політика

(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

Розробник: Людмила Капаєва, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування, кандидат економічних
наук, доцент

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Фінансова політика
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Фахова вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контакти дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Капаєва Людмила, кандидат економічних наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 12 (приміщення деканату обліку та фінансів) <i>e-mail:</i> liudmyla.kapaieva@pdaa.edu.ua , тел.. 050-32-77-840, https://www.pdau.edu.ua/people/kapayeva-lyudmyla-mykolayivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	072 Фінанси, банківська справа та страхування ОПП Фінанси, банківська справа та страхування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Фінанси

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання фундаментальних знань щодо сутності, основних видів та значення фінансових політичних процесів.

Основні завдання навчальної дисципліни: набуття теоретичних знань та вироблення практичних навичок у сфері формування, розподілу і використання фінансових ресурсів усіх суб'єктів політичних процесів з метою гармонізації їх інтересів та досягнення цілей державної діяльності.

Компетентності:

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні (ЗК):

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК12 Здатність працювати автономно.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) (СК):

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання:

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР 24. Оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма ФБСС-бд-2022				заочна форма ФБСС-бз-2022			
	усь- го	у тому числі			усь- го	у тому числі		
		л	п/с	с.р		л	п\с	с.р
Тема 1. Теоретико-методологічні засади формування фінансової політики держави.	16	2	4	10	16	2	-	14
Тема 2. Податкова політика в системі фінансового регулювання економіки.	14	2	2	10	16	-	-	16
Тема 3. Бюджетна політика як складова соціально-економічного розвитку країни.	14	2	2	10	16	-	-	16
Тема 4. Формування монетарної політики.	14	2	2	10	16	-	-	16
Тема 5. Фінансова політика місцевого розвитку.	16	2	4	10	14	2	-	14
Тема 6. Фінансова політика в аграрному секторі економіки.	16	2	4	10	14	-	-	14
Тема 7. Фінансова політика зовнішньоекономічної діяльності.	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 8. Фінансова політика суб'єктів господарювання.	16	2	4	10	14	-	2	12
- у т. ч. індивідуальне завдання	-	-	-	-	50	-	-	50
Усього годин	120	16	24	80	120	4	2	114

Оцінювання результатів навчання**Денна форма**

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	участь у семінарському занятті	виконання завдань самостійної роботи	опитування	
ПР04	8	3	8	6	25
ПР07	8	3	8	6	25
ПР19	8	3	8	6	25
ПР22	8	3	8	6	25
Разом	32	12	32	24	100

Заочна форма

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	опитування	
ПР 03	6	18	1	25
ПР 04	6	18	1	25
ПР 05	6	19	0	25
ПР 21	6	18	1	25
Разом	24	73	3	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти									
	денна форма					заочна форма				
	Виконання завдань на практичних заняттях	Участь у семінарському занятті	Виконання завдань самостійної роботи	Опитування	Разом	Виконання вправ на практичних заняттях	Завдання самостійної роботи	Опитування	Разом	
Тема 1. Теоретико-методологічні засади формування фінансової політики держави.	4	3	4	3	14	-	4	-	4	
Тема 2. Податкова політика в системі фінансового регулювання економіки.	4	-	4	3	11	-	4	-	4	
Тема 3. Бюджетна політика як складова соціально-економічного розвитку країни.	4	-	4	3	11	-	4	-	4	
Тема 4. Формування монетарної політики.	4	-	4	3	11	-	4	-	4	
Тема 5. Фінансова політика місцевого розвитку.	4	3	4	3	14	-	4	-	4	
Тема 6. Фінансова політика в	4	3	4	3	14	-	4	-	4	

аграрному секторі економіки.									
Тема 7. Фінансова політика зовнішньоекономічної діяльності.	4	-	4	3	11	-	4	-	4
Тема 8. Фінансова політика суб'єктів господарювання.	4	3	4	3	14	$4*6=24$	4	3	13
Індивідуальне завдання	-	-	-	-	-	-	41	-	41
Разом	32	12	32	24	100	24	73	3	100

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувачі вищої освіти отримують на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення плагіату здобувач вищої освіти отримують за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. з використання мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої/міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та пере зарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансфертної системи. Організаційні процеси навчання за програми академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретико-методологічні засади формування фінансової політики держави.

Сутність і роль бюджетно-податкової та монетарної політики у забезпеченні економічного розвитку. Методологічні засади формування державної фінансової політики. Формування і реалізація фінансової політики в країнах з розвинутою та трансформаційною економікою.

Пріоритети координації бюджетно-податкової і монетарної політики. Державна фінансова стратегія як інструмент забезпечення економічного та соціального розвитку суспільства.

Тема 2. Податкова політика в системі фінансового регулювання економіки.

Інституційні особливості становлення системи оподаткування в Україні. Оцінка ефективності фіскальної функції податкової політики. Розвиток регуляторного механізму податкової політики.

Тема 3. Бюджетна політика як складова соціально-економічного розвитку країни.

Бюджетна політика у системі макроекономічного регулювання. Підвищення ефективності видатків бюджету в умовах інституційних перетворень економіки. Напрями забезпечення збалансованості бюджетної системи. Політика управління державним боргом.

Тема 4. Формування монетарної політики.

Етапи становлення та розвитку монетарної політики. Механізми та інструменти реалізації грошово-кредитної політики. Інфляційне таргетування як складова монетарної політики. Грошово-кредитна політика в умовах трансформації економіки.

Тема 5. Фінансова політика місцевого розвитку.

Теоретичні основи формування і реалізації місцевої фінансової політики. Інструментарій планування та реалізації фінансової політики сталого місцевого розвитку. Теоретико-методологічні засади управління фінансовим потенціалом регіону. Вплив реформи децентралізації на місцеву фінансову політику в Україні.

Тема 6. Фінансова політика в аграрному секторі економіки.

Формування фінансових ресурсів аграрних підприємств. Кредитне забезпечення підприємств аграрного сектору економіки. Страхування в системі реалізації фінансової політики в аграрному секторі економіки. Державна підтримка аграрного сектору економіки. Трансформація податкової політики в реформованому аграрному секторі економіки України.

Тема 7. Фінансова політика зовнішньоекономічної діяльності.

Фінансова політика держави в умовах глобалізації економіки.

Теоретичні основи фінансів зовнішньоекономічної діяльності. Складові фінансової політики та система управління фінансами зовнішньоекономічної діяльності. Методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митна політика та механізм митного регулювання. Валютна політика та механізм валютного регулювання. Фінансово-платіжний механізм зовнішньоекономічної діяльності. Грошово-кредитна політика та фінансово-кредитний механізм зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішній національний борг та боргова політика України. Податкова політика зовнішньоекономічної діяльності України. Платіжний баланс України.

Тема 8. Фінансова політика суб'єктів господарювання.

Сутність фінансової політики суб'єктів господарювання. Основні суб'єкти її реалізації. Основні фінансові рішення реалізації фінансової політики господарюючих суб'єктів. Зміст та структура фінансової політики підприємства. Мета розробки фінансової політики організації. Стрижневі ланки фінансової політики організації. Стратегічні завдання змісту фінансової політики організації. Критерії ефективності фінансової політики організації. Мета та основні завдання фінансової політики суб'єкта господарювання. Об'єкт, предмет, суб'єкти фінансової політики організації. Принципи організації фінансової політики суб'єктів підприємницької діяльності та їх основний зміст. Особливості внутрішньої та зовнішньої фінансової політики. Сутність та найважливіші елементи фінансової стратегії організації. Сутність фінансової тактики та основні тактичні завдання, досягнення яких повинне забезпечувати управління фінансами. Критерії вибору фінансової тактики суб'єкта господарювання.

Політика виставлення балів

Форма, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- виконання завдань на практичних заняттях (діапазон 0-4 бали):

4 бали	правильне виконання;
3 бали	в цілому правильне виконання, з незначною кількістю помилок;
2 бали	неповне виконання з значною кількістю помилок;
1 бал	виконання задовольняє мінімальні критерії, студент робить принципові помилки;
0 балів	студент не виконав завдання

- участь в семінарському занятті (діапазон 0-3 бали):

3 бали	здобувач вищої освіти надав повну відповідь;
2 бали	здобувач вищої освіти надав неповну відповідь, з незначною кількістю помилок;
1 бал	здобувач вищої освіти надав відповідь;
0 балів	студент не надав

- виконання завдань для самостійної роботи (діапазон 0-4 бали):

4 бали	правильне виконання;
3 бали	в цілому правильне виконання, з незначною кількістю помилок;
2 бали	неповне виконання з значною кількістю помилок;
1 бал	виконання задовольняє мінімальні критерії, студент робить принципові помилки;
0 балів	студент не виконав завдання

- опитування (діапазон 0-3 бали):

3 бали	здобувач вищої освіти надав повну відповідь;
2 бали	здобувач вищої освіти надав неповну відповідь, з незначною кількістю помилок;
1 бал	здобувач вищої освіти надав відповідь, що задовольняє мінімальні критерії, зробив принципові помилки;
0 балів	студент не надав відповіді

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом – залік.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гудзь О.Є., Стецюк П.А. Фінансова політика підприємства: навч. посіб. Львів: ЛігаПрес, 2017. 120 с.
2. Державна фінансова політика України в умовах євроінтеграції: погляди науковців та практиків: зб. тез наук. доп. за матеріалами II Всеукр. наук.- практ. конф., м. Львів, 18 лютого 2021 р. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 366 с. https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Zbirnyk_02.2021.pdf
3. Пасічний М.Д. Фінансова політика держави : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 440 с.
4. Петрушенко Ю.М., Венцель В.Т., Височина А.В. Фінансова політика місцевого розвитку : монографія. Суми : Сумський державний університет, 2020. 380 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/79909>
5. Фінансова політика регіонального розвитку : вітчизняний та зарубіжний досвід : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів і кредиту (10-11 жовт. 2019 р.). Житомир, 2019. 340 с. <http://znau.edu.ua/images/images-news/2019/11/Tom%201..pdf>
6. Фінансова політика у системі соціально-економічного розвитку України : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 13–14 квіт. 2016 р.) / І.Я. Чугунов, М.В. Тарасюк, Т.В. Канева та ін. ; відп. за вип. І.Я. Чугунов. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 236 с.

7. Хомутенко В.П., Луценко І.С., Хомутенко А.В., Волкова О.Г. Фінансова політика зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Харків: «Діса плюс», 2018. 370 с. <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7569>

Допоміжні

1. Васильців Т., Шопська Ю. Методико-прикладні аспекти формування регіональної політики забезпечення фінансової безпеки сектора малого підприємництва. *Modeling the development of the economic systems*. №3. 2020. С. 115-120. <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-5-16>
2. Городецька Т. Стан фінансового забезпечення регіональної політики. *Соціальна економіка*. 2019. №58. С. 34-43. <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2019-58-05>
3. Давидова І. І. Державна фінансова політика суспільного розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 6. С. 57-63. http://www.investplan.com.ua/pdf/6_2019/12.pdf
4. Доброскок С.С. Проблеми та перспективи розвитку фінансової політики України. *Приморські економічні студії*. 2018. Випуск 30-2. С.57-59.
5. Єрешко Ю. О., Товмасян В. Р. Теорія фінансової політики підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. Економічна наука. № 15-16. 2020. С. 63-68. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/15-16_2020/13.pdf
6. Замкова Н.Л., Гнидюк І.В. Фінансова політика субнаціонального рівня. *Вісник КНТЕУ*. 2020. №3. С. 66-78. <http://ir.vtei.edu.ua/card.php?id=27192>
7. Качула С.В. Основні етапи трансформації державної фінансової політики забезпечення соціального розвитку суспільства. *Інноваційна економіка*. №3-4. 2019. С. 149-155. <http://www.innesco.org/index.php/innescoua/article/view/56>
8. Коваленко О., Заплатинський М. Фінансова політика формування трудового потенціалу України. *Формування ринкової економіки України*. Вип. 43. 2020. С. 81-93. <https://www.readcube.com/articles/10.30970%2Fmeu.2020.43.0.3020>
9. Коровій В. В. Державна фінансова політика як інструмент економічного зростання. *Економіка та держава*. 2020. № 12. С. 50–54. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.12.50
10. Кравець В. І. Основні напрями фінансової політики в умовах економічних перетворень. *Електронне видання «Ефективна економіка»*. Економіка та держава. 2018. №9. С. 55-60. www.economy.in.ua
11. Курило О.В. Фінансова політика України в умовах євроінтеграційних процесів *Економіка і суспільство: Гроші, фінанси і кредит*. Мукачівський державний університет. 2018. Випуск №9. С. 1085-1088. URL: http://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/162.pdf
12. Латковський П.П. Фінансова політика в умовах військового стану. Електронне видання «Адміністративно-порівняльне правознавство». С. 223-227. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.01.42>
13. Лютий І.О. Фінансова політика: сучасні виклики та суперечності реалізації в Україні. *Фінанси України*. 2020. №5. С. 50-62. <https://doi.org/10.33763/finukr2020.05.050>
14. Малишко В.В., Доброскок С.С. Розвиток фінансової політики та зміцнення бюджетної безпеки України. *Проблеми системного підходу в економіці*. Вип. №3(71). 2019. С. 148-154. http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/3_71_2_2019_ukr/22.pdf
15. Пасічний М. Методологічні засади формування фінансової політики країни. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2018. № 3. С. 116-130.
16. Пріхно І.М., Частоколенко І.П., Григоренко К.В. Ефективність здійснення регіональної фінансової політики в Україні. *Причорноморські економічні студії*. Гроші, фінанси і кредит. Вип. 58-2. 2020. С. 99-106. http://bses.in.ua/journals/2020/58_2_2020/19.pdf
17. Романчукевич В. Економічний розвиток і державна фінансова політика як взаємообумовлені категорії: зміст та основні концепції. *Socio-Economic Relations in*

- the Digital Society*. №3 (33). 2019. С. 83–93. [https://doi.org/10.18371/2221-755x3\(33\)2018164451](https://doi.org/10.18371/2221-755x3(33)2018164451)
18. Рубаха М.В., Брездень Н.І. Фінансова політика держави в умовах активізації євро інтеграційних процесів. *Глобальні та національні проблеми економіки*: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2018. №21. С. 567-571.
  19. Савастеева О. Державна фінансова політика в контексті світових глобалізаційних процесів. *Економіко-соціальні відносини в галузі фізичної культури та сфері обслуговування* : матеріали 3-ї Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 1–2 квіт. 2021 р.). Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2021. Секція 1. С. 35-37. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/31622>
  20. Селіверстова Л. С., Адаменко І. П. Фінансова політика в умовах інституційної економіки. *Електронне видання «Ефективна економіка»*. Економіка і держава. 2018. №1. С. 16-19. www.economy.in.ua
  21. Селіверстова Л.С., Пархацька О.М. Інструментарій формування фінансової політики розвитку підприємств легкої промисловості. *Ефективна економіка*. 2018. №9. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2018/8.pdf
  22. Сус Т.Й., Ємець О.І., Цюпа О.П. Фінансова політика стимулювання інноваційного розвитку аграрного сектору і механізм її реалізації: зарубіжний досвід. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2020. №4 (35). С. 347-355. <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2019-58-05>
  23. Тарасова О.В. Фінансова політика і бюджетна безпека України. *Економіка харчової промисловості*. 2018. Том 10. Випуск 1. С. 76-79.
  24. Татарин Н., Єзерська У. Модернізація фінансової політики України в умовах сьогодення. *Державне управління*. №6 (106). 2022. С. 75-78. <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5361/5254>
  25. Татарин Н.Б., Васьків І.М. Сучасна фінансова політика в Україні: проблеми і перспективи розвитку. *Науковий погляд: економіка та управління*. Економічна теорія та історія економічної думки. 2018. №1(59). С. 7-12. URL: http://scientificview.umsf.in.ua/archive/2018/1_59_2018/3.pdf
  26. Фінансова політика в умовах тонізації та дисбалансів на ринку праці: методологія та інструментарій: Монографія. За редакцією д.е.н., професора, І.Г. Лук'яненко. Національний університет «Києво-могилянська академія». Київ, 2020. 443 с. URI: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/19492>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: <https://mof.gov.ua/uk/finansova-politika>
2. Офіційний сайт Національного банку України: bank.gov.ua.
3. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України: <https://minagro.gov.ua/napryamki/finansova-politika>